

Tab. 2 Další možnosti využití konopí k léčbě

Neurologická onemocnění	roztřesená skleróza, Parkinsonova a Alzheimerova choroba, epilepsie, Tourettův syndrom, Huntingtonova choroba, neuropatická bolest, migréna, „Cluster headache“, dystonie, traumata mozku a míchy
Onemocnění spojená s odpovědí imunitního systému	alergie, astma, atopický ekzém, Crohnova choroba, revmatoidní artritida
Onkologická onemocnění	úleva od nežádoucích účinků chemoterapie a radioterapie
Psychiatrická onemocnění	deprese, obsese, úzkosti, ADHD
Další onemocnění	diabetes mellitus, hypertenze, kožní onemocnění, nechutenství, poruchy spánku, obezita, popáleniny, záněty

světluje předseda správní rady KOPAC a poradce předsedy vlády ČR pro protidrogovou politiku MUDr. Tomáš Zábanský, Ph.D.

Důležité je však nepodceňovat také vedlejší účinky konopí. Vedle známého psychotropního efektu jde například o rizi-

ko rozvoje probíhající steatózy, nevhodné je užívat konopí v případě hypertenze, astmatu či některých duševních onemocnění – zejména u schizofrenie. Nedo-
poručuje se dále podávat dětem, dospívajícím a osobám se sklonem k závislostem. Konopí se zatím využívá symptomaticky, avšak podle MUDr. Zábanského by mohlo objasnění mechanismu účinku a role kanabinoidních receptorů vést ke kauzální léčbě řady onemocnění. „Konopí a přípravky z něj přesvědčivě prokázaly léčebný účinek pro řadu příznaků onemocnění. Spolu se špičkovými vědci v oboru jsem přesvědčen, že na plné pochopení čeká i potenciál kanabinoidů od nemocí nejen ulevovat, ale přímo je léčit. To by

mohlo znamenat stejný přelom v medicíně jako před stoletím objev antibiotik,“ myslí si Tomáš Zábanský.

Výzkum konopí v ČR

Historie výzkumu léčebného konopí v České republice se traduje již od poloviny 20. století a je spojena se jmény tří vědců – Janem Kabelíkem, Zdeňkem Krejčíkem a Františkem Šantavým – a zejména Univerzitou Palackého v Olomouci. Na práci těchto profesorů navázal i světově uznávaný vědec Lumír Hanuš, který se od roku 1990 věnuje výzkumu konopí v týmu profesora Raphaela Mechoula na Hebrejské univerzitě v Izraeli. Tým se bude podílet také na výzkumu konopí v rámci Me-

zinárodního institutu pro konopí a kanabinoidy, který byl otevřen na konci loňského roku v Praze. Institut by měl nastavit standardy při výrobě a léčebném využití konopí s cílem poznat do hloubky vlastnosti tisíce let známé rostliny tak, aby pro každého pacienta byla léčba nastavena individuálně podle jeho potřeb. Do institutu byly vloženy finanční prostředky od amerických a kanadských investorů ve výši půl miliardy korun. Podle ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka, který se otevření účastnil, šlo o největší soukromou investici do českého lékařského výzkumu v posledních letech.

MUDr. Andrea Skálavá

Léky z českých lékáren pomáhají na Lomboku

Lékárny Benu se rozhodly podpořit projekt lékařské pomoci na indonéském ostrově Lombok formou dodávek léků organizaci Dorra, která tamním obyvatelům poskytuje potřebnou lékařskou péči – v pralesi, kde je řada míst dostupná pouze na skútru.

„Stejně jako naši lékárníci mají v genech zakódovanou potřebu pomáhat pacientům, tak i společnost Benu jako taková chce být prospěšná. Projekt lékařské pomoci nás velice oslovil svým charakterem. Můžeme si být totiž jisti, že léky, které poskytneme, opravdu pomohou lidem, kteří to potřebují,“ uvedl generální ředitel společnosti Benu ČR Sebastian Ring a daroval v první fázi dlouhodobé spolupráce zhruba 50 kilogramů léků v hodnotě 50 tisíc Kč.

Poprvé lék na bolest

Zakladatel neziskové humanitární organizace Dorra Dalibor Stozsek pro naši redakci uvedl, že největší a nejnákladnější skupinou darovaných léků byla antibiotika pro dospělé i děti. „Většinou šlo o širokospektrá antibiotika k léčbě všech možných druhů infekcí (dýchacích cest, kůže a infikovaných ran po úrazech, často velice pokročilých až život ohrožujících). I drobné ranky se totiž v podmínkách vlhka, tepla a špatné hygieny velice rychle infikují. Potřebujeme je nejen v tabletách, ale pro těžší infekce i k podání do žíly. Na tyto rány je také potřeba vět-

ší množství lokálních antibiotik ve formě mastí a roztoků. Antibiotické kapky pak užíváme na infekce očí a uší,“ uvedl Dalibor Stozsek. Jak dodal, překvapivě častým onemocněním je na Lomboku také hypertenze, takže další skupinou darovaných léků jsou antihypertenziva.

„Velice častou příčinou návštěv našich pacientů jsou nejrůznější typy akutní i chronické bolesti. Proto vezeme také analgetika, většinou ta běžná, která používáme i my – ibuprofen a paracetamol, na silnější bolesti metamizol. Pro dospělé v tabletách, pro děti sirupy. Místní pacienti na běžná analgetika reagují velice dobře. Často se totiž stává, že lék proti bolesti nikdy dříve neužili. Na Lomboku jsme také přivezli multivitaminy pro děti, těhotné a chronicky nemocné. Pro poslední zmíněné i proteinové přípravky urychlující rekonvalescenci,“ dodal Dalibor Stozsek.

Život zachraňující péče

Samostatnou kapitolou jsou parenterální léky – k podání do žíly, kterými řešíme akutní stavy, nejčastěji gastroenteritidy s průjmy a zvracením, alergické reakce,

Dalibor Stozsek a Sebastian Ring | Foto: archiv Benu

dušnost nejrůznějšího původu, akutní silné bolesti. „Analgetika s okamžitým efektem použijeme před plánovaným chirurgickým výkonem. V tomto případě může náš lékař podat i tzv. analgosedaci a provést některé chirurgické výkony, případně převazy silně bolestivých ran nebo

popálenin. Používání lokálních anestetik je samozřejmostí,“ říká Dalibor Stozsek s tím, že v provizorních ambulancích na Lomboku není možné k pacientům přistupovat jako k těm našim doma, kde při sebemenším stesku následuje mnoho více či méně přínosných vyšetření.

„Naším hlavním cílem je mezi místními vyhledat a dle možností zaléčit ty stavy, které jsou přímo nebo potenciálně ohrožující na životě nebo by neléčené mohly vést k invaliditě a snížení schopnosti samostatné obživy (tedy většinou práce na poli). Tyto pacienti často indikujeme a doprovázíme do jedné z místních nemocnic, kde jim jsou schopni provést potřebná doplňková vyšetření, jako je rentgen, ultrazvuk či vyšetření nervů. V případech, že pacient nemá žádné pojištění, což je většina, za něj také hradíme veškeré náklady,“ doplňuje lékař z organizace Dorra.

Non-stop a na skútru

Ambulance otvírá Dorra pravidelně, 4 dny v týdnu, v pralesní vesnici Ngolang a v Petiwungu. Pokud je nutné pacienty převážat, aplikovat jim injekce nebo infuze, dojíždějí zdravotníci i za pacienty domů. Pro případné akutní stavy jsou zdravotníci přes místní koordinátory kontaktováni doma na nonstop telefonu. „Jelikož jsou naši zdravotníci většinou nelékaři a jde o záchranáře nebo sestry, jsou také nepřetržitě spojeni přes mobilní aplikaci s lékaři-konzultanty v České republice. Kontaktovat tak mohou praktického lékaře, pediatra, chirurga, kožního lékaře nebo očního lékaře,“ vysvětluje Dalibor Stozsek. Výjezdy do ambulancí a za pacienty jsou možné pouze na skútru. Ten si prozatím zdravotníci Dorra jen pronajímají, uvítali by ale vlastní. Stejně potřebný je také záchranářský batoh pro převoz zdravotnického materiálu mezi ambulancemi a pacienty. (klu)